

KUL PÅ LIMHAMN

framtidsutbildning

UTVÄRDERINGSRAPPORT 2014-03-26

PÅ LIMHAMN
FÖR ETT LEVANDE LIMHAMN ETT SAMARBETE MELAN STADEN, FASTIGHETSÄGARE, HANDEL, IDELLA FÖRENINGAR OCH NÄRINGSLIV

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska socialfonden

Innehållsförteckning

Inledning	3
Mottagarnas behov och förutsättningar	5
Beskrivning av behov och förutsättningar i projektansökan	5
Kvantitativ utvärderingsinformation	6
Kvalitativ utvärderingsinformation	8
Relevanta trender och mönster	10
Projektets arbete i relation till påverkan på kort sikt	11
Formulerade målsättningar gällande påverkan på kort sikt	11
Kvantitativ utvärderingsinformation	12
Kvalitativ utvärderingsinformation	15
Relevanta trender och mönster	17
Projektets arbete i relation till påverkan på lång sikt	19
Socialfondens intentioner	19
Formulerade målsättningar gällande påverkan på lång sikt	20
Kvantitativ utvärderingsinformation	21
Kvalitativ utvärderingsinformation	22

Inledning

I februari 2012 inleddes ett ESF-finansierat projekt vid namn Kul På Limhamn av organisationen På Limhamn. Organisationen På Limhamn är en ekonomisk förening vilken utgör en plattform för samverkan mellan Malmö stad, fastighetsägare, handel och näringsliv i syfte att vidareutveckla och återskapa en lokal identitet på Limhamn.

I den projektansökan som lämnades in till ESF-rådet framkommer det att det var utifrån följande behovsbeskrivning som På Limhamn ansökte om ett ESF-finansierat projekt;

”Utmaningen för en stadsdel i Malmö är att parallellt möta behov från den lokala marknadens krav på närhet och starka värden, samtidigt med konkurrensen från andra städer, andra länder och andra Europeiska regioner. En väl fungerande stadsdel bidrar till att stärka den lokala regionens värden, enskilda individers positiva utveckling och tillväxt. Förutsättningarna för detta är öppenhet, tolerans, samverkan, positiva attityder, omvärldsförståelse och kunskap som kan omsättas i praktisk verklighet.”

I relation till denna beskrivning hade På Limhamn isolerat fyra problemområden utifrån Limhamn som kontext;

- Att Limhamn under de senaste 5-10 åren hamnat i bakvattnet från externhandels utveckling.
- Individer och verksamheter saknar kompetens och insikter för att kunna överleva och möta ny konkurrens och differentiering.
- Det saknas mötesplatser för samverkan mellan olika verksamheter, individer och kulturer.
- Det finns attityder och fördomar som begränsar Limhamns tillväxt.

Utifrån ovan redovisade problemområden formulerades den övergripande målbilden för projektet KUL På Limhamn enligt följande;

”Den övergripande målbilden är att öka kompetensen, samverkan, entreprenörskapet för att attrahera fler företagare på och till Limhamn. Öka samverkan och förståelsen mellan fastighetsägare, handel, ideella organisationer, fiskerinäringen, turismnäringen samt övrigt näringsliv och stad för att möta differentieringen som sker på den nya konsumentmarknaden.”

I syfte att utvärdera projektverksamheten engagerades Framtidsutbildning AB i augusti månad 2012. Framtidsutbildning AB har under projektiden på olika sätt följt projektverksamheten och dess utveckling i syfte att kunna värdera den verksamhet som bedrivits inom ramen för projektet utifrån det syfte och de målsättningar som formulerades för denna. Föreliggande rapport utgör en skriftlig redovisning av den utvärderingsinformation som har genererats inom ramen för KUL På Limhamn.

Värt att notera är att de tillgängliga resurserna för utvärderingen har varit högst begränsade varför omfattande utvärderingsinsatser inte har kunnat genomföras. Framtidsutbildning AB har under perioden augusti 2012 – mars 2014 haft 80 timmar att disponera. Detta har i hög utsträckning påverkat undertecknads möjlighet att dra djupgående slutsatser. Undertecknad ber läsaren beakta detta i genomläsningen av föreliggande rapport.

Vad gäller den utvärderingsinformation som har genererats kommer denna att redovisas enligt följande struktur;

- Mottagarnas behov och förutsättningar.
- Projektets arbete i relation till påverkan på kort sikt.
- Projektets arbete i relation till påverkan på lång sikt.

I respektive avsnitt presenteras projektets intentioner i relation till genererad utvärderingsinformation. Undertecknad ber läsaren notera att det inte finns något avgränsat analysavsnitt. Anledningen till detta är att undertecknad formulerat rapporten i sin helhet utifrån ett problematiserande och analyserande perspektiv. I respektive avsnitt återfinns en redovisning av relevanta mönster och trender som bör beaktas i relation till projektets måluppfyllelse samt framtida utvecklingsprocesser.

Värt att notera är vidare att rapporten inte ämnar erbjuda en fullständig redogörelse av de aktiviteter som genomförts inom ramen för projektet utan snarare lyfta specifika trender och mönster som är särskilt relevanta utifrån genererad utvärderingsinformation.

Mottagarnas behov och förutsättningar

I aktuellt avsnitt presenteras information gällande mottagarna av den verksamhet som bedrivits i projektverksamheten. I den projektansökan som ligger till grund för KUL På Limhamn isoleras projektorganisationen, styrgrupp, referensgrupp samt individer verksamma i olika branscher och verksamheter som målgrupper för projektet. Då en huvuddel av aktiviteterna i projektverksamheten riktats till den sistnämnda målgruppen, individer verksamma i olika branscher och verksamheter, rör huvuddelen av redovisad information denna grupp. Informationen som presenteras i aktuellt avsnitt är uppdelad i följande delar;

- Beskrivning av behov och förutsättningar i ansökan
- Kvantitativ utvärderingsinformation
- Kvalitativ utvärderingsinformation
- Relevanta trender och mönster

Beskrivning av behov och förutsättningar i projektansökan

Som framgick i inledningen hade fyra problemområden isolerats i den projektansökan som lämnades in till ESF-rådet inför genomförandet av projektet KUL På Limhamn;

- Att Limhamn under de senaste 5-10 åren hamnat i bakvattnet från externhandels utveckling.
- Individer och verksamheter saknar kompetens och insikter för att kunna överleva och möta ny konkurrens och differentiering.
- Det saknas mötesplatser för samverkan mellan olika verksamheter, individer och kulturer.
- Det finns attityder och fördomar som begränsar Limhamns tillväxt.

Vad gäller problemområdet att Limhamn under de senaste 5-10 åren hamnat i bakvattnet framgår det av tidigare nämnd projektansökan att följderna av denna utmaning har varit en kraftigt minskad besöksnivå vilket i sin tur lett till att en rad verksamheter behövt lägga ner. Det framgår vidare att de näringsidkare som var kvar på Limhamn vid den tid som ansökan skrevs befann sig i *"en tuff situation att överleva"*. Samtidigt konstaterades att en möjlig risk inför framtiden var en situation där handelsverksamheter slås ut, sjunkande värde i fastighetsmarknaden och en stagnerande utveckling. Som kontrast till detta konstateras vidare i ansökan att Limhamn besitter betydande värden som kan nyttjas i en process för att motverka ovan redovisade scenario.

Vad gäller avsaknad av kompetens och insikter hos individer och verksamheter för att kunna överleva och möta ny konkurrens och differentiering framkommer det i ansökan att det finns en ny generation konsumenter som ställer andra krav på näringsverksamheten vilket i ansökan anges vara en utmaning på Limhamn då Limhamns handel i hög utsträckning verkar efter gamla beprövade metoder och en avsaknad av förståelse för de nya förutsättningarna. I ansökan konstateras att den

begränsade kompetensnivån leder till missade affärsmöjligheter. Samtidigt lyfts det fram i ansökan att det finns stora värden i *"traditioner, lång kunskap från yrkesområden, småskalighet och miljö som marknaden söker"*.

En avsaknad av mötesplatser för samverkan anges som ett tredje problemområde. Det framgår genomgående i ansökan ett behov av att mobilisera befintlig kunskap hos olika aktörer som verkar på Limhamn och skapa forum för att olika aktörer ska kunna mötas och verka för utveckling gemensamt.

Det fjärde och sista problemområdet, attityder och fördomar, beskrivs i ansökan enligt följande;

"Det finns attityder och fördomar som begränsar Limhamns tillväxt. Av tradition har olika etniska kulturer inte mötts på Limhamn. Det finns en vi-känsla som riskerar att bidra till ett utanförskap".

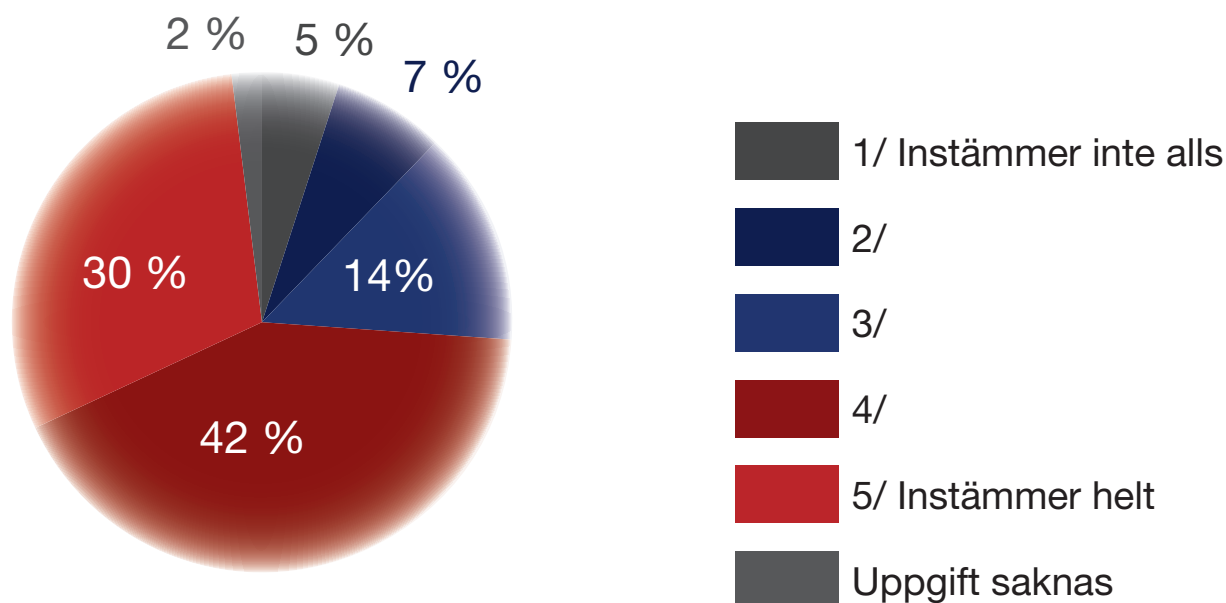
Dessa behovsområdena bekräftades vid genomförandet av projektets mobiliseringsfas varför ovan redovisade information är representativ gällande behov och förutsättningar som projektet ämnar möta.

Kvantitativ utvärderingsinformation

Som en del av utvärderingen genomfördes i november månad 2012 en inledande enkät i syfte att kartlägga de medverkande företagen och dessas behov, förutsättningar och förväntningar i relation till genomförandet av projektet. Det framgår av tillgänglig information att projektet har nått cirka 200 företag. Av dessa svarade endast 43 företag på distribuerad enkät. Detta trots att projektpersonalen, som hade ansvar för distribution och inhämtning av enkäter, arbetade aktivt med att stimulera ett högt deltagande i enkätundersökningen. Den låga svarsfrekvensen påverkar i hög utsträckning under- tecknads möjlighet att dra generella slutsatser kring behov och förutsättningar hos projektets mottagare. Nedan presenteras dock relevanta trender och mönster i den information som genererades till följd av genomförd enkätundersökning.

Könsfördelningen bland de svarande var jämn då 53% av de svarande är kvinnor medan 47% är män. En spridning bland de svarande fanns även i fråga om ålder då 9% av de svarande var 25-34 år, 28% var 35-44 år, 37% var 45-54 år, 19% var 55-64 år medan 7% var 65 år eller äldre. Av genererad data framgår det vidare att de svarande är verksamma inom en bredd av verksamheter så som handel, föreningar och fastighet. Detta innebär att genererad information är representativ för en bred grupp utifrån kön, ålder och bransch. Det framkom vidare i startenkäten att 91% av de svarande sedan tidigare var medlemmar i På Limhamn medan 9% angav att de ej var medlemmar i nätverket.

I startenkäten fick de svarande ta ställning till en rad påståenden som skulle besvaras utifrån en skala från 1 till 5 där 1 representerade *Instämmer inte alls* medan 5 representerade *Instämmer helt*. Ett av de påståenden som de svarande skulle ta ställning till var följande; *Jag upplever det som viktigt för mig att ta del av kompetensutvecklingsinsatser för att kunna utveckla den verksamhet jag arbetar i*. Följande svar angavs;

Som framgår av cirkeldiagrammet ovan upplevde 72% i hög eller mycket hög utsträckning att de var i behov av kompetensutveckling för att utveckla den verksamhet de är verksamma i. Värt att notera är att samtliga åldersgrupper och båda kön svarade likvärdigt på denna fråga.

Ovan redovisade resultat kan sammanföras med de svarandes angivna svar på följande påstående; *Jag har även före projektet deltagit i liknande kompetensutvecklingsinsatser som de som erbjuds i projektet KUL På Limhamn.* 63% av de svarande angav i enkäten att de inte instämde alls med detta påstående, alltså att de inte deltagit i liknande kompetensutvecklingsinsatser tidigare. Endast 16% angav att de i hög eller mycket hög utsträckning deltagit i liknande kompetensutvecklingsinsatser tidigare. Under-tecknad menar att ovan redovisad information påvisar att det 2012 fanns ett påtagligt glapp mellan det upplevda behovet av kompetensutveckling och i vilken utsträckning de svarande hade deltagit i kompetensutvecklingsinsatser. Detta styrker den behovsanalys som presenterades i den projektansökan som lämnades in till ESF-rådet.

I enkäten ombads de svarande vidare ta ställning till följande påstående; *Jag upplever att det utbildningsprogram som finns inom projektet KUL På Limhamn innehåller flera moment som är intressanta för mig att delta i.* 58% av de svarande angav att de instämde helt eller i hög utsträckning med detta påstående medan endast 10% angav att de inte instämde alls eller i låg utsträckning.

Vad gäller behoven av utvecklingen av Limhamn som stadsdel uppgav 95% av de svarande att de instämmer helt eller i hög utsträckning med följande påstående; *Jag upplever att det finns ett behov av att utveckla näringslivet i Limhamn.* Utöver detta angav 95% att de instämmer helt eller i hög utsträckning med följande påstående; *Jag upplever det som viktigt att ha kontakt med andra verksamheter som finns på Limhamn.*

Ovan redovisad data påvisar en relevans i de behovsområden som pekades ut i projektets ansökan.

Det framgår vidare av de kommentarer som de svarande lämnade till frågor i enkäten att de behovsanalys som presenterades i ansökan var väl grundad. Detta kan tydliggöras med hjälp av följande kommentarer hämtade från enkäter;

"Vi behöver nytänk och utveckling för att kunna möta marknaden bättre"

"Det behövs ökad professionalitet bland framförallt handlarna"

"Vill att kunder utanför Limhamn ska känna till Limhamn och göra sig besvär att ta sig hit"

"Stor stadsdel med unikt läge med stark egen identitet som behöver lyftas fram och det behövs skapas en framtidstro i Limhamn. Just nu upplever jag att stadsdelen kan vara lite sömnig"

"Vi måste kunna samverka och bli starkare, nå en samsyn med övriga butiker för att utveckla vår handelsplats på Limhamn samt vår egen verksamhet"

"Lärdom och förståelse är nyckeln till förändring"

"Detta behöver vi för ökad lönsamhet och kundtillströmning"

Undertecknad menar att ovan redovisad information genererad av genomförd inledningsenkät påvisar en hög relevans i den problem- och behovsanalys som presenterades i ansökan.

Kvalitativ utvärderingsinformation

Vad gäller den information som presenteras i aktuell del baseras denna på genomförd gruppdiallog med projektets referensgrupp, intervjuer med sex medverkande företag, dialog med projektägare och projektpersonal och intervjuer med tre utbildare som varit involverade i projektverksamheten.

Det framkommer i genomförda intervjuer att kompetensnivån i näringslivet på Limhamn är hög utifrån ett perspektiv då näringsidkarna har hög kompetens i relation till den vara eller tjänst de handlar med. I intervjuer med samtliga nämnda parter ovan framkommer det att kvalitet i den vara eller tjänst som säljs är den största konkurrensfördelen för en majoritet av näringsidkarna. Det framkommer även i intervjuer med företag som deltagit i KUL På Limhamn att verksamheterna är benägna att satsa tid och resurser på kompetensutveckling i relation till den vara eller tjänst de handlar med.

Det är inte ovan beskrivna typ av kompetensutveckling som projektägaren har inriktat sig på i organiseringen av processen vilket kan tydliggöras genom följande citat hämtat från ett dialogmöte med projektägare och projektpersonal;

"De är duktiga specialister. De är väldigt kunniga på sin sak. Behovet av kompetensutveckling ligger inte där utan det ligger i kompetensen kopplad till att vara företagare och entreprenör."

Detta bekräftas av genomförda intervjuer med medverkande företag och intervjuade utbildare då de intervjuade uppger att behovet av kompetensutveckling har funnits inom områden så som marknadsföring, affärsstrategier och företagsutveckling. Denna information styrker att den behovsinventering som gjordes inför projektansökan och under mobiliseringsfasen i hög utsträckning varit korrekt. Projektägaren menar i genomförda intervjuer att den behovsinventering som gjordes inför projektansökan i hög utsträckning har kunnat användas för att rikta utbildningsinsatserna mot rätt områden. Detta bekräftas i samtal med referensgrupp, näringsidkare och utbildare.

Vad gäller behovet av samverkan med andra företag var detta i dialogen med referensgruppen högst närvarande då denna grupp menade att det fanns stora möjligheter i en samverkan. Detta utifrån två perspektiv;

- Att samverkan mellan verksamheter På Limhamn skulle kunna väcka ett flertal affärsmöjligheter.
- Att kommunikationen med konsumenter inom Limhamn och utom Limhamn skulle kunna ge större genomslag i det fall en enhetlig kommunikation skulle kunna åstadkommas.

I intervjuer med företag som deltagit i KUL På Limhamn uppkommer flera reflektioner i relation till den första punkten – affärsmöjligheter mellan olika verksamheter. Vad gäller en gemensam kommunikation utifrån marknadsplatsen är detta perspektiv mindre närvarande i genomförda intervjuer. Undertecknad menar att de intervjuade företagen inte förnekar behovet av en gemensam kommunikation som marknadsplats. Undertecknad menar att företagarnas uttalanden istället bör tolkas som naturlig då det är lättare att relatera till processen i sin egen verksamhet främst innan man kan se den större kontexten.

I relation till behov av samverkan mellan företag menar flera utbildare att mötesplatser för företag, speciellt små företag, är av stor vikt för utveckling av tillväxt. Detta utifrån två perspektiv;

- Att mobilisera den samlade befintliga kompetensen
- Att generera ny input och inspiration

En avgörande fråga för mötesplatser för små företag menar flera intervjuade är tillgängligheten i form av när på dagen som träffarna planeras in och utifrån vilken tidsram. Den vanligaste förekommande anledningen till att aktivitet för samverkan utgår menar samtliga intervjuade är i vilken utsträckning den enskilde individen upplever sig ha möjlighet lämna sin egen verksamhet. En av de intervjuade näringsidkarna lyfte i genomförd intervju intressanta perspektiv i relation till detta;

"Här finns alltid mycket att göra och det är ju jag som ska göra det. Jag har svårt för att delta i olika utbildningar. Om jag är upptagen på en utbildning finns det ingen som kunderna kan nå. Då ska man känna att det är värt att prioritera utbildning eller olika samlingar med andra företag. Det har jag inte känt att det varit innan – då har jag alltid prioriterat att jobba med mitt eget. Det kan man inte säga bara har berott på att det inte funnits forum som jag inte uppfattat som värdefulla utan det har ju också handlat om min förmåga att förstå vad sådana forum kan ge för värden för min egen verksamhet."

Citatet ovan speglar att behovet av kompetensutveckling och samarbete inte bara består i att förmedla kunskap om olika områden eller om samverkan och hur det kan organiseras utan även behovet av att föra en dialog med företagen om vilket mervärde ett fokus på dessa delar kan ge för den enskilda verksamheten. Detta för att stimulera deltagande i aktiviteter som rör marknadsplatsen i stort, inte bara det enskilda företaget.

Värt att notera är att det under utvärderingens gång framkommit att en betydande mängd av företagen på Limhamn är medlemmar i nätverket På Limhamn. Det framkommer dock i intervjuer att företagens aktivitet i nätverket har varit begränsad. Detta kan kopplas samman med ovan redovisade resonemang med upplevd nytta av deltagande i aktiviteter. Där menar de intervjuade företagarna att processen i KUL På Limhamn på ett mer ändamålsenligt sätt har kunnat göra en sammanhangsmarkering och

kommunicera syfte vilket har bäddat för ett högre deltagande och en större upplevd nytta. Detta kan tydliggöras med följande citat från en intervju med ett medverkande företag;

”Jag har haft svaret på frågan varför. Alltså svar på frågan varför projektet skapades och varför det är viktigt att vi engagerar oss. När man förstår varför är det klart man engagerar sig mer. Så fungerar jag i alla fall.”

Relevanta trender och mönster

Som framkommer av ovan redovisad information genomfördes ett omfattande arbete inför ansökan om ett genomförandeprojekt i relation till inventering och kartläggning av behov och förutsättningar för att nå de önskade målen. Det inventerings- och kartlägningsarbete som genomfördes ringade effektivt in följande;

- Inom vilka områden kompetensutveckling var relevant.
- Utifrån vilken befintlig kompetensnivå i verksamheterna kompetensutvecklingen skulle utgå ifrån.
- Förutsättningar för att delta i kompetensutvecklingsinsatser och hur eventuella utmaningar i dessa förutsättningar kunde hanteras.

Det blir i genomförda utvärderingsinsatser tydligt att detta förarbete har varit av stor vikt i genomförandeprocessen då förarbetet utgjort en stabil grund utifrån vilken projektprocessen har kunnat organiseras och genomföras. Framförallt har förarbetet erbjudit såväl projektorganisationen som medverkande individer och verksamheter ett tydligt fokus för projektgenomförandet och en bild av vilka behov som ämnats tillfredsställas genom projektverksamheten. Förarbetet har vidare utgjort en sammanhangmarkering vilken skapat en gemensam startpunkt för de medverkande utifrån vilken projektets syfte och aktiviteter har kunnat förstås.

Undertecknad menar att det inventerings- och kartlägningsarbete som genomfördes inför genomförandeprojektet har utgått från tre huvudsakliga kompetenser hos projektägare och projektmedarbetare;

- En kompetens gällande utveckling av marknadsplatser och en hög förståelse av de processer och kompetensbehov som ryms inom ambitionen att utveckla en marknadsplats.
- En kompetens att lyssna in, observera och isolera specifika behov och förutsättningar i en bredd av verksamheter oberoende av sektor, bransch, antal anställda och liknande faktorer.
- En kompetens gällande kommunikation av uppmärksammade behov och förutsättningar i syfte att skapa delaktighet från medverkande aktörer och verksamheter och en icke stigmatiserande startpunkt.

Undertecknad menar att detta arbete har utgjort en betydande framgångsfaktor i genomförandet av projektet samt utgjort en betydande påverkansfaktor i relation till projektets resultat och effekter.

Projektets arbete i relation till påverkan på kort sikt

I aktuellt avsnitt presenteras projektets arbete i relation till påverkan på kort sikt. Detta betyder att projektets arbete presenteras i relation till presterade resultat. Vad gäller påverkan på kort sikt avser detta den påverkan som projektet har haft på isolerade målgrupper under projektets genomförande. Informationen relateras till projektets formulerade målsättningar som avser en påverkan på kort sikt. Informationen i aktuellt avsnitt avser alltså inte spegla projektets påverkan i ett långsiktigt perspektiv då detta berörs i avsnitt tre vid namn *Projektets arbete i relation till påverkan på lång sikt*.

Informationen i aktuellt avsnitt presenteras enligt följande struktur;

- Formulerade målsättningar gällande påverkan på kort sikt
- Kvantitativ utvärderingsinformation
- Kvalitativ utvärderingsinformation
- Relevanta trender och mönster

Formulerade målsättningar gällande påverkan på kort sikt

Vad gäller de målsättningar som i föreliggande rapport benämns målsättningar gällande påverkan på kort sikt benämns dessa i projektansökan som projektmål. I befintlig projektansökan anges fem projektmål.

Ett första projektmål anges i ansökan vara att identifiera styrkor och svagheter hos verksamheter och individer. Detta för att skapa förutsättningar att möta det som marknaden efterfrågar och därmed öka besöksnivån och tillväxten på Limhamn. En del av detta projektmål har även varit att identifiera de positiva värdena med stadsdelen och framhäva dessa för att öka attraktionskraften i stadsdelen.

Ett andra projektmål anges vara att skapa mötesplatser för samverkan mellan individer, kulturer och verksamheter i syfte att motverka utanförskap och fördomar. Genom att skapa dessa möten ämnades vidare en samsyn, nyfikenhet och inspiration till innovativa samarbeten stimuleras vilket i sin tur ämnade leda till att skapa nya affärsmöjligheter.

Den tredje målsättningen som finns beskriven i aktuell projektansökan är att *”skapa nya mötesplatser för individer och organisationer med syfte att stärka det sociala kapitalet och minska utanförskap”*.

Det framgår i aktuell ansökan att detta skulle åstadkommas genom att erbjuda information och kunskap gällande diskriminering, mångfald och likabehandling. Likaså ämnades såväl kvinnors som mäns kunskap och kompetens tas tillvara under projektprocessen.

Projektmål fyra är i aktuell projektansökan beskrivet enligt följande;

”Skapa förutsättningar för att utveckla en hållbar ekonomi och ökad tillväxt i det lokala näringslivet och på så vis öka kund- och besöksströmmen”.

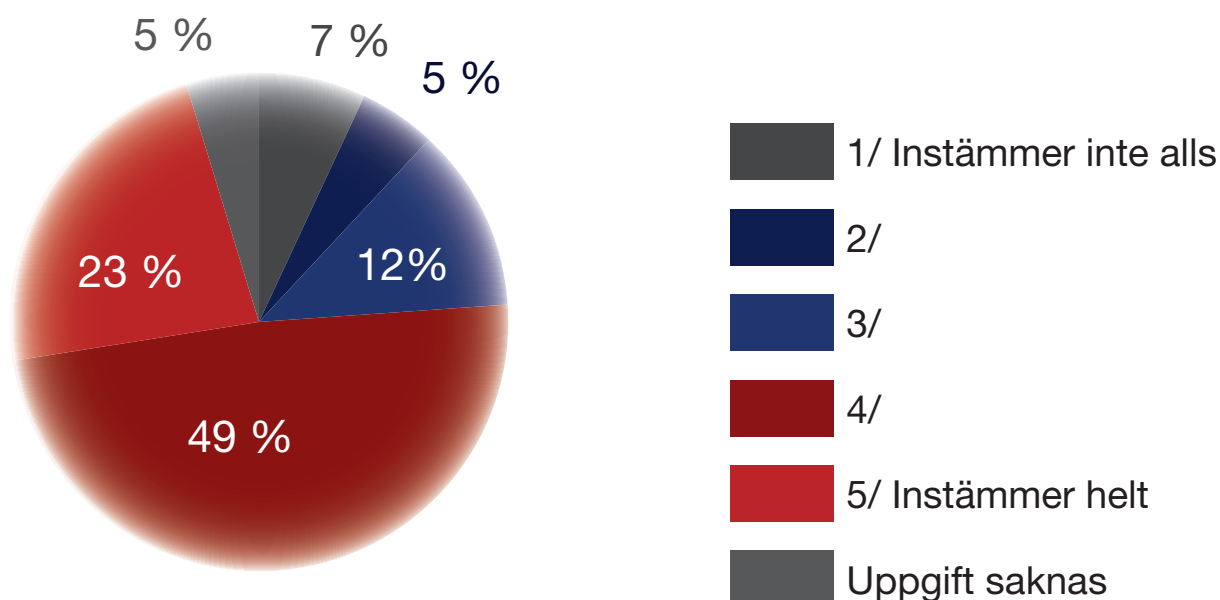
I ansökan framkommer det att denna målsättning ämnat nås genom att erbjuda mötesplatser och erbjuda kompetensutveckling för befintliga entreprenörer samtidigt som nya entreprenörer ämnade lockas till stadsdelen.

Vad gäller den femte och sista målsättningen anges denna i ansökan vara att öka projektdeltagarnas kunskap kring hållbarhetsfrågor och dess konkurrensfördelar samt ge verktyg för integrering av denna kunskap i den dagliga verksamheten i olika organisationer.

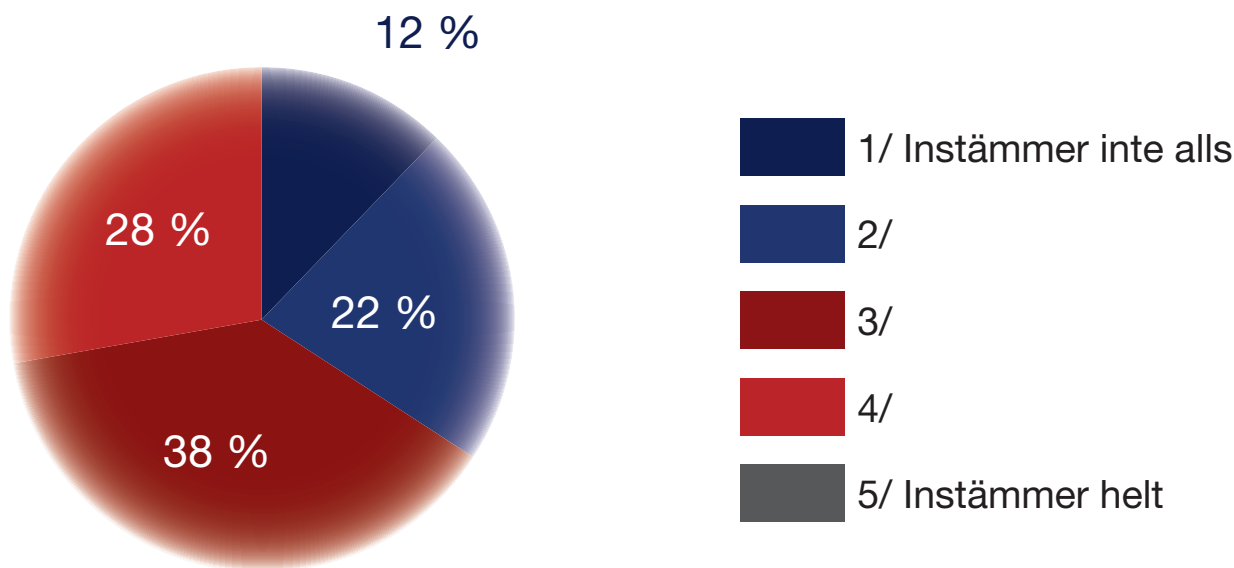
Det är utifrån ovan redovisade målsättningar utvärderingsinformation har inhämtats huvudsakligen och det är även utifrån ovan redovisade målsättningar som en värdering av projektets arbete har gjorts.

Kvantitativ utvärderingsinformation

Som en del av utvärderingen har en inledningsenkät och avslutningsenkät genomförts. I inledningsenkäten framgår det att det bland de svarande fanns höga förväntningar på vad projektet skulle presterar. Detta kan tydliggöras genom att de svarande ombads ta ställning till följande påstående; *Jag förväntar mig att de aktiviteter som jag kommer att ta del av i projektet KUL På Limhamn kommer leda till att det sker en förändring i den verksamhet jag arbetar i.* Frågan besvarades utifrån en skala från 1 till 5 där 1 representerade *Instämmer inte alls* och 5 representerade *Instämmer helt*. De svarande uppgav följande svar;

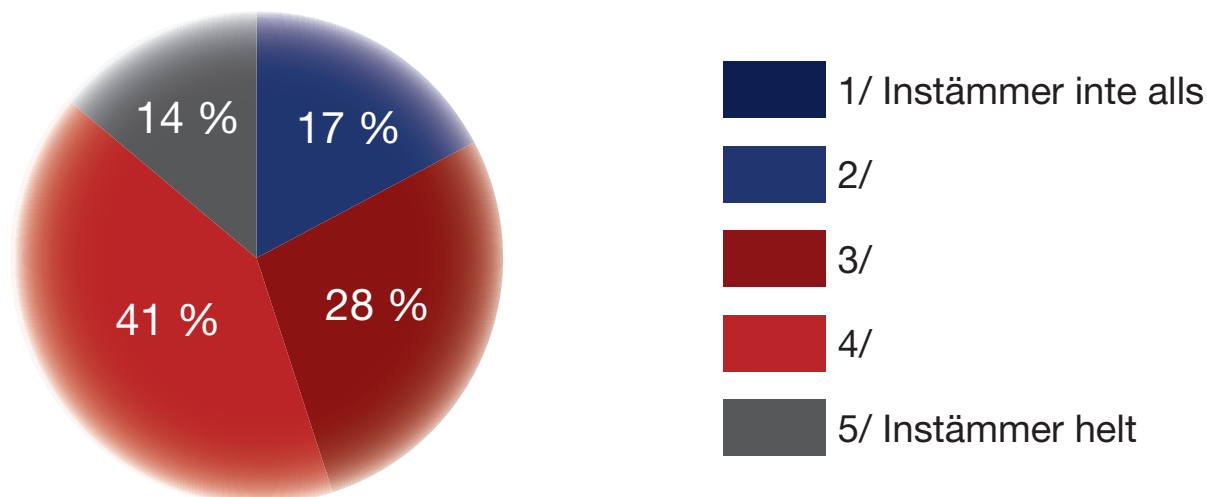
Som framgår av ovan redovisat cirkeldiagram uppgav 72% att de förväntade sig att deltagande i aktiviteter i KUL På Limhamn skulle leda till förändring i den verksamhet de är verksamma i hög utsträckning. Huruvida detta hade uppnåtts följdes upp i den avslutningsenkät som genomfördes i mars månad 2013. I denna ombads de svarande ta ställning till följande påstående; *Jag upplever att den information/ kunskap som jag har fått del av genom aktiviteter inom ramen för projektet KUL På Limhamn har medfört en förändring i den verksamhet jag bedriver/ är verksam i.* Påståendet skulle besvaras enligt samma skala som den som angavs ovan. Då endast 33 personer svarade på avslutningsenkäter bör slutsatserna som dras av denna data begränsas. Värt att notera är dock att de svarande uppgav följande svar;

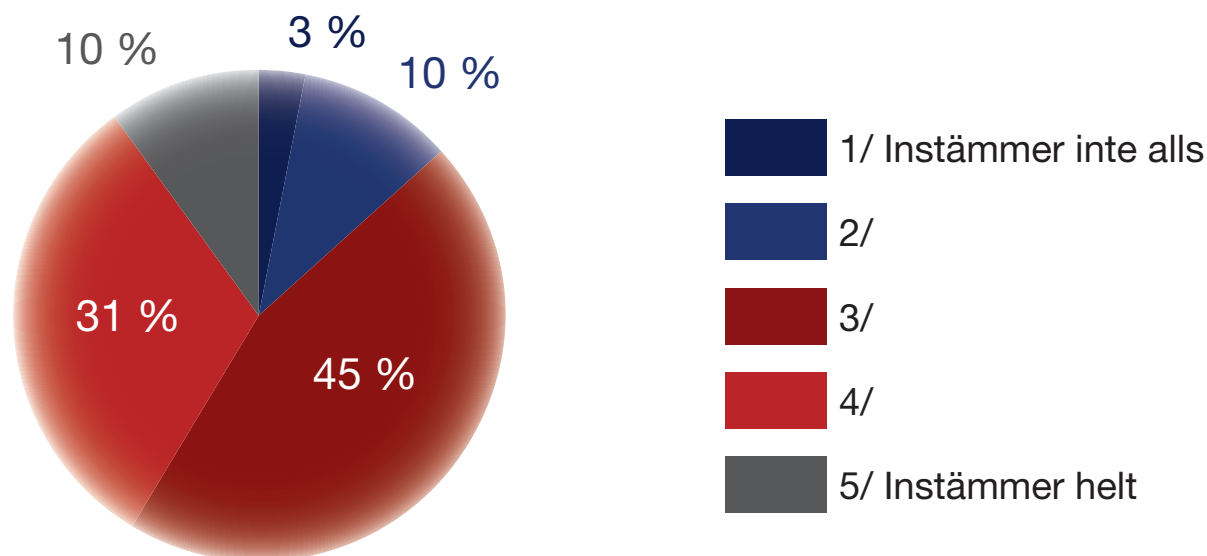
Svaren antyder att upplevelsen av den faktiska förändringen till följd av medverkan i projektet varierar bland de svarande. Värt att notera är att ingen svarande har angett svarsalternativet *Instämmer helt*.

I inledningsenkäten ombads de svarande även ta ställning till följande påstående; *Jag förväntar mig att aktiviteterna jag deltar i under projektet KUL På Limhamn kommer att leda till att jag utökar mitt nätverk med andra verksamheter på Limhamn.* Av tillgängliga svar framgår det att 89% instämde i hög utsträckning eller helt med detta påstående. Vid uppföljning av detta påstående i avslutningsenkäten framgår det att 45% instämmer i hög utsträckning eller helt med följande påstående; *Jag upplever att min medverkan i projektet KUL På Limhamn har lett till att jag har utökat mitt nätverk med andra verksamheter på Limhamn.* Detta innebär att förväntningarna kring kontakt med andra verksamheter har nåtts i begränsad utsträckning

Av de 33 personer som svarade på den avslutningsenkät som genomfördes inom ramen för KUL På Limhamn hade 12% ej deltagit i någon aktivitet inom ramen för projektet, 39% hade deltagit i 1-3 aktiviteter, 33% hade deltagit i 4-6 aktiviteter medan 15% hade deltagit i 7-10 aktiviteter. I avslutningsenkäten ombads de svarande ta ställning till följande påstående; *Jag upplever att de aktiviteter jag har deltagit i inom ramen för projektet KUL På Limhamn har bidragit med information/ kunskap som jag inte hade tidigare.* I det fall de svarande som i avslutningsenkäter uppgett att de deltagit i aktiviteter framkommer följande svar;

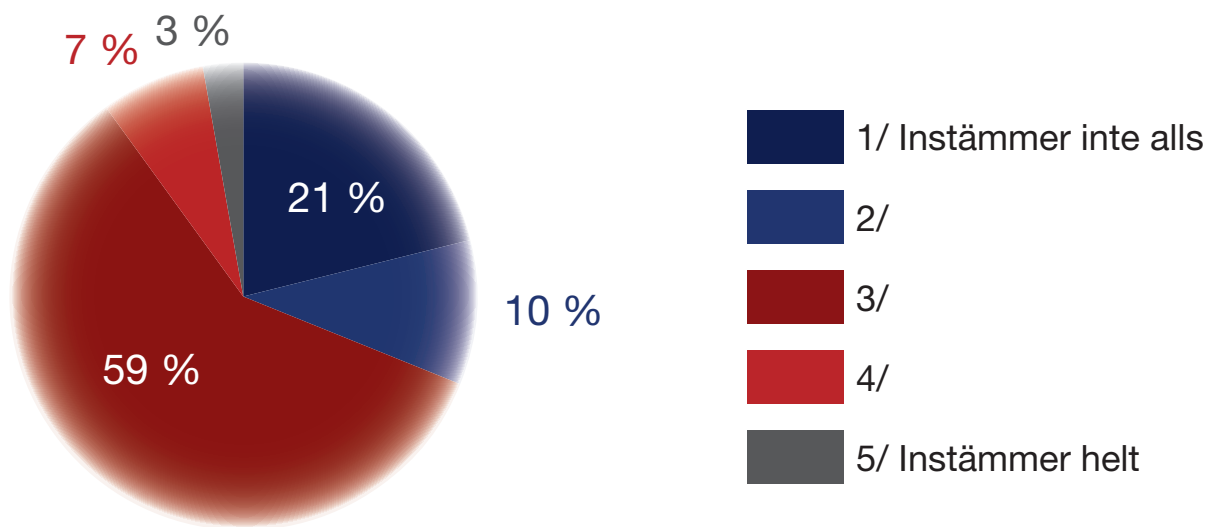

De svarande ombads vidare ta ställning till följande påstående; *Jag upplever att innehållet i de aktiviteter som jag har deltagit i inom ramen för projektet KUL På Limhamn har varit relevant för den verksamhet jag bedriver/ är verksam i.* I det fall de svarande som i avslutningsenkäter uppgett att de deltagit i aktiviteter framkommer följande svar;

Utifrån ovan redovisade information framgår det att de medverkande i varierad grad har upplevt innehåll som ny kompetens eller relevant kompetens.

Värt att beakta är att de svarande i avslutningsenkäten ombads ta ställning till följande påstående; *Jag upplever att det har saknats aktiviteter i det utbud som har funnits i KUL På Limhamn.* De svarande uppgav följande svar;

Då endast 1 svarande valt att kommentera frågan är det ej möjligt att fördjupa denna information utifrån enkätundersökningen.

Kvalitativ utvärderingsinformation

Vad gäller den information som presenteras i aktuell del baseras denna på genomförd gruppdiallog med projektets referensgrupp, intervjuer med sex medverkande företag, dialog med projektägare och projektpersonal och intervjuer med tre utbildare som varit involverade i projektverksamheten.

Projektet KUL På Limhamn har nått ca 200 verksamheter i olika aktiviteter organiserade inom ramen för projektet. Verksamheterna har deltagit i aktiviteter i olika utsträckning vilket framgick av den kvantitativa informationen ovan. Olika verksamheter har vidare deltagit i *olika typer* av aktiviteter. I ett dialogmöte med projektägare och projektmedarbetare framkom följande reflektion;

"Vi har organiserat olika typer av aktiviteter utifrån att vi velat uppnå olika syfte. Vissa aktiviteter har syftat till att inspirera och nå så många som möjligt. Vi har då haft stora inspirationsföreläsningar där vi bjudit in brett, även utanför Limhamn. Andra aktiviteter har syftat till att starta mer konkreta processer i verksamheter och då har vi organiserat en aktivitet i sekvens då samma grupp verksamheter har fått träffas flera gånger i samma konstellation med fokus på till exempel marknadsföring."

Bredden av insatser har enligt intervjuade stimulerat en bred delaktighet från de olika verksamheterna då verksamheterna har kunnat vara delaktiga i olika utsträckning i fråga om tid, men också utifrån upplevt kompetensutvecklingsbehov. En av de intervjuade personerna uttrycker sig i samtal med utvärderaren enligt följande;

"Jag kan inte delta hela tiden och jag kände inte att jag ville binda upp mig vid en utbildning där vi skulle träffas flera gånger på rad. Men det är skönt att inte uteslutas ur processen bara för det. Det är upplagt så man kan delta utifrån det man själv tycker är vettigt."

Det varierande deltagandet i aktiviteter påverkar självklart i vilken utsträckning en påverkan på medverkande verksamheter har kunnat åstadkommas i relation till formulerade målsättningar på kort sikt vilka angavs ovan.

Det framkommer i genomförda intervjuer att en hög andel av de intervjuade upplever att projektet har haft en reell påverkan i relation till de målsättningar som formulerats. Det framkommer dock i intervjuer att de målsättningar som i högst utsträckning upplevt som tillfredsställda är att skapa mötesplatser samt att erbjuda kompetensutveckling inom delar av företagande så som marknadsföring, varumärkesutveckling och affärsutveckling.

Vad gäller skapandet av mötesplatser framhäver de intervjuade detta som det största värdet av deras medverkan i projektet. Detta utifrån att de utvecklat sin kontakt med övriga verksamheter vilket medfört utökad förståelse för marknadsplatsen i sin helhet samt uppmärksammade affärsmöjligheter. Detta kan tydliggöras genom följande citat hämtade ur intervjuer med representanter för medverkande verksamheter;

"Vi är nya här på Limhamn och genom att prata med andra företagare har vi förstått att det finns en stark tradition här på Limhamn och många informella regler att förhålla sig till. Det är jättesvårt att få reda på som ny och det påverkar verkligen hur den lokala befolkningen ställer sig till en verksamhet. Genom att prata med andra företagare som varit här länge har vi kunnat anpassa vissa delar av vår verksamhet för att locka de lokala konsumenterna."

"Det är många samarbeten man inte tänkt på innan man haft möjlighet att träffa varandra. Genom aktiviteterna i KUL På Limhamn har man kunnat prata med varandra lite mer avslappnat och informellt och kunnat hitta gemensamma punkter. Det känns inte lika säljande. Istället har vi hittat punkter där vi kan utbyta tjänster som gynnar båda verksamheterna."

Detta bekräftas i samtal med projektägare och projektpersonal då det i genomförda intervjuer framkommer att en rad konkreta samarbeten kommit till stånd samt en integrering av olika typer av verksamheter som möjliggjort ett utbyte av kunskap.

Vad gäller kompetensutvecklingen blir det i genomförda intervjuer tydligt att den kompetensutveckling som de intervjuade har lättast att relatera till är konkreta områden så som marknadsföring. Vad gäller kompetens kring hållbarhet och andra större områden blir det i intervjuer tydligt att dessa inte hamnar längst fram i verksamheternas medvetande och att det inte heller är dessa som upplevs ha genererat störst mervärde. Detta är utifrån genererad utvärderingsinformation kopplat till två processer;

- Att de konkreta områdena lättare kan härledas till den egna verksamheten och det egna arbetet.
- Att de konkreta områdena upplevs som lättare att omsätta i faktisk handling.

Det framkommer i genomförda intervjuer att de intervjuade verksamheterna i högre utsträckning tagit till sig den information i kompetensutvecklingsinsatserna som på ett tydligt sätt anknutit till den egna verksamheten. Det framgår vidare att den information som har förmedlats som på ett lätt sätt kunnat omformas i en handling i verksamheten har medfört en större medverkan. Av de verksamheter som har deltagit i aktiviteter som inneburit en sekvens av träffar uppger de intervjuade att upprepade träffar har medfört ett mer aktivt förhållningssätt till kompetensutvecklingsprocessen och en högre möjlighet att skapa en tydlig koppling mellan den egna verksamheten och kompetensutvecklingen.

Det framkommer att en del av den information och kunskap som har förmedlats inom ramen för projektet KUL På Limhamn inte har omsatts i de medverkande verksamheterna. Detta beskrivs i intervjuerna utifrån två aspekter;

- En avsaknad av tid för att omarbeta förmedlad kunskap till verksamhetens kontext.
- En avsaknad av struktur/strategi för att omsätta förmedlad kunskap till verksamhetens kontext.

Detta har inneburit en betydande påverkansfaktor på det resultat som har genererats till följd av projektet. Projektägare och projektpersonal menar i intervjuer att det varit en avvägning hur projektet valt att förhålla sig till det som sker i respektive verksamhet;

"För det första är det en resursfråga till viss del. Vi har stöttat verksamheter mer hands-on i avgränsade processer men det finns såklart en gräns i hur mycket man kan göra det. Framförallt är det dock en fråga om att vi inte har något ansvar och mandat att gå in och peka på hur olika verksamheter bedrivs. Jag tror att det hade varit bra om verksamheterna själva i så fall bjöd in oss för att vara med i de processerna i det fall de har det behovet. Det blir konstigt annars."

Projektägare och projektpersonal menar vidare att det är viktigt att se KUL På Limhamn som en början på en lång process och att denna process behöver gå i vissa steg innan en optimal påverkan uppnås. De menar att verksamheternas sätt att förhålla sig till kompetensutvecklingsprocessen har utvecklats efterhand och att det förhoppningsvis kommer att fortsätta så och att man också behöver förhålla sig till att denna process inte kan skyndas på i vilken utsträckning som helst. Detta bekräftas i intervjuer med personer som medverkat i aktiviteter;

"Vi har börjat ändra på lite saker, som att göra om vår hemsida och marknadsföra oss annorlunda. Jag vet att det finns mycket mer vi skulle kunna göra, och vi kommer göra mycket mer längre fram. Det är orimligt att allt ska ske nu. Vi måste kunna bedriva vår vanliga verksamhet och ha en fortsatt stabilitet och hög kvalitet på den. Vi kan inte vända upp och ner på allt på en gång."

Värt att notera är att det framkommer i genomförda intervjuer att det finns verksamheter

Relevanta trender och mönster

Det framkommer av genererad utvärderingsinformation att projektet har haft en påverkan på enskilda verksamheter i relation till de målsättningar som formulerades i projektansökan inlämnad till ESF-rådet gällande påverkan på kort sikt. Skapande av miljöer för lärande och samverkan har resulterat i en kunskapsökning i relation till avgränsade områden samt ett antal konkreta utvecklade samarbeten som baseras på ett utbyte av varor och tjänster.

Organiseringen av de aktiviteter som har genomförts inom ramen för projektet har stimulerat en bred delaktighet då verksamheter har kunnat välja att engagera sig i olika omfattning och inom olika kunskapsområden utifrån behov och förutsättningar.

Då en bred delaktighet har varit en tydlig ambition menar undertecknad att hur långtgående påverkan som har kunnat åstadkommas i respektive verksamhet har begränsats. Undertecknad menar dock att det sätt projektet har valt att disponera sina resurser på har varit ändamålsenligt utifrån ambitionen

att inleda en utvecklingsprocess baserad på hela Limhamn som marknadsplats då det i projektansökan tydliggörs att en mobilisering av den samlade kraften från olika sektorer, verksamheter och personer är ett viktigt första steg. Det framkommer av tillgänglig utvärderingsinformation att detta sätt att arbeta har väckt intresse och vilja till utveckling hos en betydande andel av de verksamheter som verkar på Limhamn.

För att säkra en högre påverkan på respektive verksamhet skulle ett mer verksamhetsnära koncept kunna utformas. Undertecknad menar dock att detta perspektiv kan beaktas i en fortsatt utvecklingsprocess.

Värt att notera är att resultatet av projektets påverkan på kort sikt har varit svår att belägga utifrån att de medverkande verksamheterna vid inhämtning av utvärderingsinformation uttryckt att de upplever kompetensutvecklingsprocessen som pågående varför de har svårt att skapa distans för att bedöma påverkan på organisationen. Undertecknad menar att detta har medfört att de resultat som framhävs av de intervjuade är av praktisk och konkret art. I det fall mer abstrakta värden har genererats menar undertecknad att dessa bör kartläggas längre fram då det är möjligt för verksamheterna att beakta processen ur ett helikopterperspektiv.

Projektets arbete i relation till påverkan på lång sikt

I aktuellt avsnitt presenteras information gällande projektets arbete i relation till påverkan på lång sikt. Detta innebär att det arbete som genomförts i projektet härleds till påverkan på organisations och strukturnivå. Informationen relateras till Socialfondens intentioner samt formulerade målsättningar i projektet gällande påverkan på lång sikt. Informationen i aktuellt avsnitt presenteras enligt följande struktur;

- Socialfondens intentioner
- Formulerade målsättningar gällande påverkan på lång sikt
- Kvantitativ utvärderingsinformation
- Kvalitativ utvärderingsinformation
- Relevanta trender och mönster

Socialfondens intentioner

I programskrivningen för Socialfonden 2007-2013 återfinns följande formulering;

”Tillgång på arbetskraft med rätt kompetens är, enligt den nationella strategin för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning, en förutsättning för att utvecklingen av näringsliv och annan verksamhet i arbetslivet inte ska hämmas. I många avseenden har Sverige redan idag en väl utbildad arbetskraft, men den snabba teknikutvecklingen och omstruktureringar inom privat och offentlig sektor kräver att sysselsatta kvinnor och män ständigt kompetensutvecklas. Med relevant kompetens förbättras individens möjligheter att stanna kvar i arbetslivet.”

Som tydliggörs av citatet ovan finns det i Socialfonden en intention att genom kompetensutvecklingsprojekt säkra ett fortsatt deltagande på arbetsmarknaden för de personer som finns på arbetsmarknaden. I samma dokument anges följande;

”Inom ramen för programområdet ska satsningar göras på att förnya och utveckla sysselsattas kompetens. Med ökad kompetens stärks den sysselsattes möjligheter att klara pågående strukturomvandling. Givet programmets syfte att bidra till ökad tillväxt och sysselsättning är kompetensutveckling av företagare särskilt betydelsefull. Satsningar på kompetensutveckling med fokus på entreprenörskap kan bidra till att fler startar företag och till att befintliga företagare kan utveckla sin verksamhet.”

Dessa resonemang stämmer väl överens med de mål som finns formulerade för projektet KUL På Limhamn vilka finns formulerade nedan.

Värt att notera är att genomförandet av projekt inom Socialfonden ämnar resultera i en påverkan på tre nivåer; individnivå, organisationsnivå och strukturnivå. I detta avsnitt berörs endast strukturnivå som relaterar till ett effektperspektiv – det vill säga ett långsiktigt tidsperspektiv.

Formulerade målsättningar gällande påverkan på lång sikt

Vad gäller de målsättningar som finns formulerade gällande önskad påverkan på lång sikt framkommer det att den övergripande målsättningen med projektet är följande;

”Den övergripande målbilden är att öka kompetensen, samverkan, entreprenörskapet för att attrahera fler företagare på och till Limhamn. Öka samverkan och förståelsen mellan fastighetsägare, handel, ideella organisationer, fiskerinäringen, turismnäringen samt övrigt näringsliv och stad för att möta differentieringen som sker på den nya konsumentmarknaden.”

Utöver denna övergripande målsättning anges ett antal specificerade målsättningar vad gäller påverkan på lång sikt i den ansökan som lämnades in till ESF-rådet inför genomförandet av projektet;

- Att öka möjligheterna för att skapa en innovativ kultur genom att stimulera samarbete mellan olika företagskulturer, verksamheter och människor
- Att skapa fysiska och digitala lärandemiljöer för samverkan mellan människor, verksamheter och kulturer samt att skapa lärandemiljöer som skapar förutsättningar för och uppmuntrar till ett livslångt lärande hos individ och företag.
- Skapa förutsättningar för nya etableringar och motverka att befintliga verksamheter läggs ner.
- Skapa förståelse, öppenhet och tolerans och motverka diskriminering.
- Öka kunskapen och förståelse för individens och företagens roller och ansvar i att skapa ett hållbart samhälle.
- Bidra till ett ökat entreprenöriellt förhållningssätt och skapa möjligheter för nya och befintliga verksamheter att utvecklas.
- Skapa mötesplatser för samverkan.
- Att skapa en utveckling för individer och verksamheter som finns representerade på Limhamn.
- Bidra till att fördomar som finns såväl på som till Limhamn minskar genom ökad öppenhet och tolerans.
- Utveckla individ, arbetsplats och samhälle på ett sätt som stimulerar tillgänglighet oberoende av funktionshinder, etnisk härkomst eller andra faktorer som bygger på fördomar.
- Stärka verksamheter och organisationer som prioriterar arbete med CSR
- Ökad tillväxt och en ökad besöksfrekvens som i sin tur leder till ökad sysselsättning

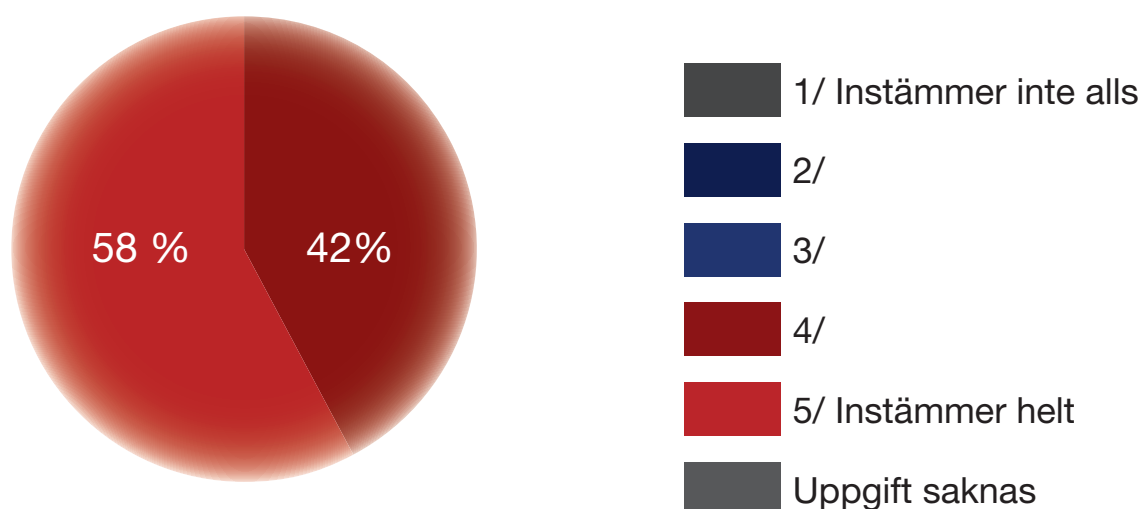
Som framgår av ovanstående lista har projektet i den ansökan som lämnades in till ESF-rådet listat en rad mål för påverkan på lång sikt. Det framgår i intervjuer att projektet har arbetat med målsättningarna utifrån att de är tätt sammankopplade och kan ses som integrerade delar. I enlighet med detta resonemang presenteras genererad utvärderingsinformation utifrån att ovan redovisade målsättningar är integrerade. Informationen kommer dock ta sin utgångspunkt i följande tre målsättningar under vilka övriga målsättningar kan inordnas;

- Att skapa fysiska och digitala lärandemiljöer för samverkan mellan människor, verksamheter och kulturer samt att skapa lärandemiljöer som skapar förutsättningar för och uppmuntrar till ett livslångt lärande hos individ och företag.

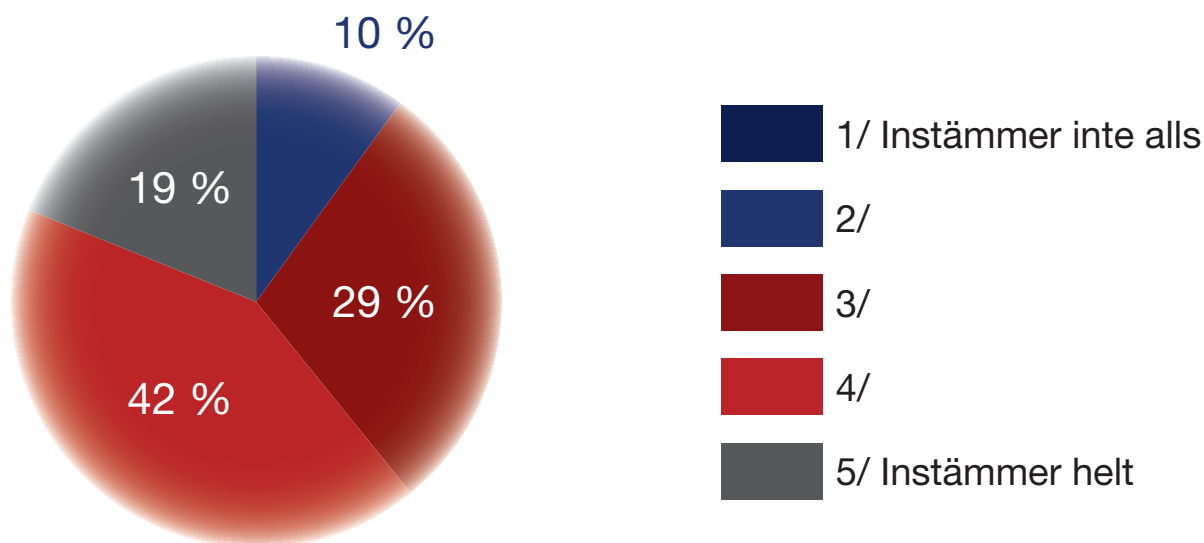
- Bidra till ett ökat entreprenöriellt förhållningssätt och skapa möjligheter för nya och befintliga verksamheter att utvecklas.
- Ökad tillväxt och en ökad besöksfrekvens som i sin tur leder till ökad sysselsättning

Kvantitativ utvärderingsinformation

I en inledningsenkät som genomfördes i november 2012 ombads de svarande ta ställning till följande påstående; *Jag förväntar mig att de aktiviteter som bedrivs under projektet KUL På Limhamn kommer leda till en utveckling av näringslivet på Limhamn.* De svarande uppgav följande svar;

Som framgår av cirkeldiagrammet ovan förväntade sig 100% att genomförandet av projektet skulle leda till en utveckling av näringslivet på Limhamn. Detta följdes upp i genomförd avslutningsenkät då de svarande ombads ta ställning till följande påstående; *Jag upplever att de aktiviteter som har genomförts under projektet KUL På Limhamn har lett till en utveckling av näringslivet i Limhamn.* De svarande uppgav följande svar;

Som framgår av ovan redovisade siffror instämmer 61% i hög utsträckning eller helt med ovan redovisade påstående. Värt att notera är dock att de svarande i avslutningsenkäten också ombads ta ställning till följande påstående; *Jag upplever att det finns behov av att utveckla näringslivet på Limhamn.* 87% uppgav att de instämde i hög utsträckning eller helt med detta påstående vilket speglar ett fortsatt behov av detta arbete.

Kvalitativ utvärderingsinformation

Vad gäller den information som presenteras i aktuell del baseras denna på genomförd gruppdiallog med projektets referensgrupp, intervjuer med sex medverkande företag, dialog med projektägare och projektpersonal och intervjuer med tre utbildare som varit involverade i projektverksamheten.

Vad gäller projektets påverkan på lång sikt har undertecknad haft begränsade möjligheter att kartlägga detta och dra slutsatser kring detta. Detta då en betydande andel av intervjuade parter har haft svårigheter att beskriva och resonera kring den långsiktiga påverkan. Det har dock i intervjuer framkommit information som är intressant att beakta i relation till påverkan på lång sikt.

Det har i genomförda intervjuer framkommit att de intervjuade aktörerna ser projektet KUL På Limhamn som en del i en längre utvecklingsprocess som behöver fortsätta även efter projektets slut. Det finns i organisationen ett visionsdokument gällande Limhamn som marknadsplats för fem år fram i tiden. Projektägaren ser detta som positivt men menar att tidsperspektivet kunde varit ännu längre och att en tydligare strategi för att uppnå visionen skulle kunna formas. Vad gäller de intervjuade verksamheterna som är medlemmar i På Limhamn framkommer det att kunskapen om På Limhamns visionsarbete är begränsat. Det framkommer vidare att de intervjuade verksamheterna är mån om att ett fortsatt utvecklingsarbete fortsätter, formerna för detta kan de intervjuade dock inte specificera.

Det framgår av intervjuade representanter för verksamheter som deltagit i projektprocessen att den tydliga utvecklingsidé som projektägare tillsammans med projektpersonal har varit av stor vikt. Intervjuade representanter för verksamheter ser även fortsättningsvis att det behöver finnas en bärare av utvecklingsidén. Detta för att säkra en långsiktighet i utvecklingsidén samt säkra en god kvalitet i upplägget av det arbete som bedrivs i syfte att utveckla Limhamn som marknadsplats.

Ingen av de intervjuade representanterna för medverkande verksamheter lyfter i intervjuer med utvärderaren sin egen roll i att säkra en fortsatt positiv utveckling av den egna verksamheten, de samarbeten som skapats och den fortsatta utvecklingen av Limhamn som marknadsplats. Istället pekar de intervjuade på betydelsen av projektägarens fortsatta roll samt det faktum att det på Limhamn nu byggt många nya lägenheter vilket kommer leda till en inflyttning av potentiella kunder.

I en intervju med projektägare och projektpersonal uppger dessa att det är av vikt att framåt inte förlita sig på att inflyttning av fler potentiella kunder ger en automatisk fortsatt utveckling av Limhamn som marknadsplats. Detta är inte realistiskt menar de då kunder idag är mycket mer mobila och kan prioritera transportsträcka för att nå den konsumentupplevelse som efterfrågas.

Projektägaren och projektmedarbetarna menar tvärtom att en mycket aktiv strategi för en fortsatt utveckling bör upparbetas. De menar vidare att de medel som Socialfonden bidragit med inom ramen för projektet KUL På Limhamn har en avgörande faktor för att åstadkomma en början på en

utveckling av Limhamn som marknadsplats utifrån påverkan på lång sikt men att det finns behov av fortsatta satsningar för att säkra en långsiktig påverkan.

I genomförd intervju med projektägare och projektmedarbetare framkommer det vidare att projektet utöver genererade resultat i form av kompetensutveckling och skapandet av mötesplatser genererats ytterligare ett resultat som är av vikt för påverkan på lång sikt: projektet har tydliggjort vilka fokusområden som står på tur i en fortsatt utvecklingsprocess. Projektägaren menar dock att de ekonomiska resurser som finns tillgängliga i På Limhamn som organisation är avgörande för i vilken utsträckning ett fortsatt utvecklingsarbete kan bedrivas. Projektägaren påpekar att de personella resurserna minskar vid projektslut vilket kommer innebära en betydande påverkan på fortsatt arbete.

Ur ett långsiktigt perspektiv är det vidare värt att beakta att På Limhamn får ekonomiskt stöd av Malmö Stad. Beslut om detta stöd sträcker sig till 2016 varför På Limhamn ej vet vilket ekonomiskt utrymme som kommer att finnas för att bedriva utvecklingsarbete i relation till Limhamn som marknadsplats. Projektägare och projektmedarbetare menar att minskade möjligheter att bedriva utveckling med På Limhamn som plattform på ett betydande sätt skulle påverka utvecklingen av Limhamn som marknadsplats negativt. Detta styrks av genomförda intervjuer med representanter för verksamheter som deltagit i KUL På Limhamn.

Helsingborg

2014-03-26

Framtidsutbildning AB

Johanna Eriksson

